

La maleta mexicana

A la Guerra Civil espanyola el paper de la propaganda i dels mitjans de comunicació va ser fonamental. Tots dos bàndols volien guanyar-se el favor de l'opinió pública internacional. En el cas del bàndol franquista, el seu objectiu era amagar les atrocitats comeses per les seves tropes i els seus aliats –a Badajoz, Màlaga, Gernika, etc.– i presentar els republicans com uns salvatges que volien imposar el bolxevisme a Espanya. Com mostra el paper jugat pel Regne Unit i França, el bàndol rebel va tenir èxit en aquesta tasca. Pel que fa als republicans, van comptar amb l'ajuda de molts periodistes estrangers que visitaven el territori espanyol amb l'objectiu de mostrar als seus països el que estava succeint. Entre ells destaca la tasca dels primers fotoperiodistes, com Robert Capa, Gerda Taro i Chim (David Seymour), entre d'altres.

1. Visita l'enllaç [La maleta mexicana](#) i mira el documental.

2. Qüestionari de seguiment del documental:

- Per què creus que Francesc Torre afirma que el fet històric més influent a la seva vida va ser la Guerra Civil, tot i que ell va néixer nou anys després?
- Per què és tan important per als familiars trobar les restes del seus

desapareguts a les fosses comunes?

c. Quins són els motius pels quals molts dels qui van viure la guerra no han volgut parlar-ne fins molts anys més tard?

d. Descriu el procés de recerca de la maleta amb els negatius dels tres fotoperiodistes.

e. Avaluem la importància històrica d'aquest descobriment. Quina informació contenien les imatges de la maleta?

f. Quin objectiu tenien les fotografies dels tres fotoperiodistes al llarg de la Guerra Civil?

g. Quina novetat presenten aquestes fotografies respecte a les que s'havien fet anteriorment a altres conflictes bèl·lics?

h. Segons l'historiador Sebastian Faber, quin element nou va incorporar la Guerra Civil?

i. Com era Gerda Taro segons els testimonis?

j. Per què part de l'obra de Gerda Taro i de Chim s'ha atribuït a Robert Capa?

k. A què es refereix Lluís Martí Bielsa quan diu que la guerra no va acabar el 1939?

l. Descriu una de les imatges que mostren els exiliats en el seu llarg camí.

m. Com era la situació a les principals ciutats lleials a la República quan s'apropava el final de la guerra?

n. Qui va ser Lázaro Cárdenas? Per què tractava d'ajudar els refugiats de la Guerra Civil?

o. A què es dedicava Chim al vaixell que el portava a Mèxic?

p. Quina rebuda es van trobar a Veracruz? Per què creus que va ser així?

q. Explica el contrast entre les expectatives que tenien els exiliats sobre Mèxic i la realitat d'aquest país.

r. Com es van salvar els negatius de les fotografies? Com va tenir lloc el seu descobriment molts anys després?

s. Per què va ser un descobriment tan important per a nosaltres?

3. En acabar, respon a les preguntes següents:

a. Valora quina importància té el coneixement de la nostra història a partir dels diversos testimonis del documental.

b. Investiga sobre Robert Capa, Gerda Taro i David Seymour Chim i elabora una biografia breu de cadascun d'ells.

c. En petits grups cerqueu informació sobre altres artistes i personatges rellevants que van venir a Espanya i a Catalunya durant la guerra i elaboreu una exposició oral on presenteu la seva vida, la seva obra i el seu paper en el conflicte.

- d. Busca informació sobre la batalla de Brunete. Per què va ser tan dura?
- e. En petits grups investigueu els camps on les autoritats franceses van tancar els exiliats espanyols i catalans i elaboreu-ne un informe.